

Lucrare prezentată la
cel de-al IX-lea Congres
al profesiei
de auditor financiar
din România

Conectivitatea în rapoartele integrate. O abordare sistematică a înțelegerii sinergiilor

Drd. Andreea IURĂȘ,
Școala Doctorală de Economie și Administrarea
Afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara,
e-mail: andreea.iuras00@e-uvt.ro

Prof. univ. dr. Victoria BOGDAN,
Departamentul de Finanțe și Contabilitate, Universitatea
din Oradea, e-mail: vbogdan@uoradea.ro
Școala Doctorală de Economie și Administrarea
Afacerilor, Universitatea de Vest din Timișoara,
e-mail: victoria.bogdan10@gmail.com

Rezumat

Multe companii au adoptat raportarea integrată prin combinarea datelor financiare și nefinanciare într-un singur raport, răspunzând cererii tot mai mari a părților interesate pentru informații mai cuprinzătoare și mai transparente. Prin urmare, acest studiu își propune să exploreze modul în care practicile de raportare a două companii, Novartis și Novo Nordisk, s-au schimbat pentru a satisface așteptările părților interesate și pentru a afla măsura în care principiul conectivității – un element central al raportării integrate – este reflectat în rapoartele integrate pe care le-au publicat. Acest principiu este esențial pentru a oferi o imagine clară și integrată asupra activităților unei organizații și a capacității sale de a genera valoare pe termen scurt, mediu și lung. Acesta urmărește să ilustreze modul în care diverse tipuri de informații, cum ar fi cele financiare și nefinanciare, calitative și cantitative, interne și externe sunt interconectate în cadrul unui sistem unificat de comunicare corporativă, respectiv raportul integrat. Analiza autorilor se concentrează pe rapoartele integrate ale companiilor menționate anterior, acoperind perioada 2021-2024. Metodologia acestui studiu include o analiză calitativă a conținutului rapoartelor, urmată de o evaluare cantitativă a scorurilor de conectivitate și a corelației acestora cu rentabilitatea activelor (ROA). Rezultatele studiului arată o schimbare în structura raportării, precum și în poziționarea și cuprinsul informațiilor financiare și nefinanciare, o aplicare moderată a principiului conectivității și nicio legătură între scorurile de conectivitate și ROA.

Cuvinte cheie: raportare integrată; principiul conectivității; CSR; raportare financiară; ROA;

Clasificare JEL: M41, O33, C88

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Iuraș, A., Bogdan, V. (2026), Connectivity in Integrated Reports. A Systematic Approach to Understanding the Synergies, *Audit Financiar*, vol. XXIV, no. 1(181)/2026, pp.117-128, DOI: 10.20869/AUDITF/2026/181/001

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2026/181/001>
Data primirii articolului: 28.07.2025
Data revizuirii: 8.08.2025
Data acceptării: 12.12.2025

Introducere

Obiectivul principal al raportării financiare este de a oferi părților interesate informații financiare precise și fiabile despre companie. În același timp, rapoartele financiare reprezintă sursa principală și comună de unde părțile interesate pot să obțină informațiile de care au nevoie pentru a lua decizii de investiții informate (Abu Hamour et al., 2024). Ce face ca informațiile să fie utile pentru luarea deciziilor? Organismele care elaborează standarde contabile au decis că există două caracteristici fundamentale pe care informațiile financiare trebuie să le aibă pentru a fi utile: relevanța și reprezentarea fidelă (Weygandt et al., 2019). În plus, există și alte caracteristici, complementare caracteristicilor fundamentale, care sporesc utilitatea informațiilor financiare, iar acestea sunt: comparabilitatea, verificabilitatea, oportunitatea și inteligibilitatea (OMFP 1802/2014). Calitatea raportării financiare implică faptul că firmele îmbunătățesc în mod proactiv domeniul de aplicare și calitatea informațiilor pe care le prezintă, asigurându-se că participanții la piață pot lua decizii informate cu privire la investiții, împrumuturi și alte aspecte financiare (Martínez-Ferrero et al., 2015). Calitatea raportării financiare derivă din transparența, acuratețea și caracterul complet al informațiilor financiare, aplicarea corectă a standardelor contabile, respectarea reglementărilor de publicare a informațiilor și raportarea financiară la timp (Abu Hamour et al., 2024). Cu toate acestea, concentrarea exclusivă asupra informațiilor financiare este insuficientă pentru evaluarea performanței, riscurilor și perspectivelor (Minutiello & Tettamanzi, 2022). Din acest motiv, corporațiile au fost încurajate recent să investească mai multe resurse pentru a lua decizii mai responsabile din punct de vedere social. În consecință, implicarea unei corporații în responsabilitatea socială corporativă (CSR) a devenit din ce în ce mai semnificativă (Yoon et al., 2024). În același timp, sustenabilitatea a devenit o prioritate pentru aceste companii, deoarece părțile interesate, consumatorii și factorii de decizie politică se concentrează din ce în ce mai mult pe aspectele nefinanciare ale managementului afacerii (Vitale et al., 2023). Totodată, afacerile și organizațiile pot fi concepute pentru a contribui la dezvoltarea durabilă. Acesta este designul unui model de afaceri sustenabil (Lüdeke-Freund et al., 2022). Un model de afaceri servește drept cadru conceptual pentru înțelegerea modului în care funcționează o companie. Acesta poate fi utilizat pentru analiză, comparare, evaluarea performanței, management, comunicare și

inovare. Modelele de afaceri se concentrează pe modul în care compania își formulează strategia competitivă prin proiectarea produselor sau serviciilor sale, strategiile de stabilire a prețurilor, costurile de producție, diferențierea prin propunerea sa de valoare și integrarea lanțului său valoric cu cele ale altor firme dintr-o rețea de valoare (Bocken et al., 2014).

Transferarea noțiunii că modelele de afaceri servesc drept dispozitive de mediere care permit crearea de valoare cu ajutorul noilor tehnologii și, respectiv, al altor tipuri de inovație, către antreprenoriatul sustenabil, duce la presupunerea că modelele de afaceri ar putea sprijini și crearea de valoare ecologică, socială și economică (Lüdeke-Freund, 2019). Prin inovarea modelului de afaceri, companiile pot, fie ca întreg, fie ca parte individuală, să îmbunătățească, să transforme sau să adopte modele de afaceri complet noi. Dacă acest proces de inovare vizează reducerea impactului negativ asupra mediului și creșterea beneficiilor pentru societate, atunci se numește inovare a modelului de afaceri durabil (SBMI – Sustainable Business Model Innovation). Prin intermediul acestui proces, un model de afaceri poate fi considerat sustenabil (SBM – Sustainable Business Model) atunci când sunt luați în considerare factorii de mediu și sociali, valoarea generată de către acești factori și pune interesele părților interesate pe primul loc (Beard & Giacomo, 2025). Mai mult, companiile publică diverse tipuri de rapoarte pentru a răspunde nevoilor de informare ale părților interesate, inclusiv rapoarte de sustenabilitate, integrate, rapoarte privind obiectivele de dezvoltare durabilă și alte rapoarte nefinanciare, care servesc și ca instrumente instituționale pentru a le îmbunătăți practicile în abordarea provocărilor legate de dezvoltarea sustenabilă (Lehenchuk et al., 2023).

Conform sondajului privind sustenabilitatea condus de către KPMG în 2024, 96% dintre cele mai mari 250 de companii din lume consideră raportarea ESG și a sustenabilității ca parte a activității lor, în timp ce doar 78% dintre primele 100 de companii din 58 de țări raportează cu privire la sustenabilitate.

Similar rapoartelor financiare, rapoartele independente de sustenabilitate au prezentat, de asemenea, mai multe deficiențe. De exemplu, acestea includ adesea informații despre subiecte individuale, cum ar fi impactul social și de mediu, practicile și politicile companiei (Leukhardt et al., 2022). Deoarece aceste rapoarte au fost separate de rapoartele financiare, a fost dificil pentru părțile interesate să înțeleagă modul în care acestea sunt legate de crearea

de valoare (Ahmed & Hassan, 2025). Pentru a aborda aceste dificultăți, diverse părți interesate au solicitat un singur raport de sustenabilitate (Thawani et al., 2024). O analiză extinsă a literaturii de specialitate relevă faptul că, în contextul crizei financiare din 2007/2008, cererea tuturor părților interesate pentru o mai mare transparență și o responsabilitate etică sporită a crescut, sporind astfel importanța dezvăluirii informațiilor în raportarea integrată (IR) și îmbunătățind relevanța valorii (Hichri, 2023). Transparența corporativă este considerată ca fiind o măsură a promptitudinii și a adecvării modului în care o firmă își transferă informațiile intrinseci către persoane relevante din exterior, cum ar fi investitorii sau acționarii (Kim et al., 2013).

Divulgarea corporativă este procesul prin care companiile partajează informații financiare, operaționale și nefinanciare cu părțile interesate și modul în care acestea influențează comportamentul investitorilor, eficiența pieței și guvernanta. Canalele de divulgare includ rapoarte, comunicate de presă și site-uri web, care servesc drept instrumente esențiale pentru reducerea asimetriei informaționale și a conflictelor de agenție dintre manageri și investitori (Srivastava & Anand, 2023). Raportarea integrată reprezintă o comunicare cuprinzătoare și concisă despre diverse aspecte ale strategiei, guvernantei, performanței și perspectivelor unei organizații, oferind beneficii atât părților interesate interne, cât și celor externe, pe termen scurt, mediu și lung (Malafronte & Pereira, 2025). În acest sens, raportarea integrată oferă mai multe avantaje identificate în studiile pe această temă, și anume: informații care se aliniază mai strâns cu nevoile investitorilor; o acuratețe mai mare a informațiilor nefinanciare furnizate surselor de date; o încredere sporită în rândul utilizatorilor cheie; un proces decizional îmbunătățit privind alocarea resurselor, inclusiv reducerea costurilor și o gestionare îmbunătățită a riscurilor; o mai bună identificare a oportunităților; un angajament mai profund față de investitori și alte părți interesate, inclusiv angajații actuali și viitori, facilitând astfel atragerea și retenția competențelor; o imagine publică îmbunătățită; costuri de capital mai mici și acces îmbunătățit la capital (Frias-Aceituno et al., 2014). Încă din 2010, Consiliul Internațional pentru Raportare Integrată (IIRC) promovează raportarea integrată, care își propune să ofere o imagine holistică a firmei și să explice modul în care aceasta generează valoare în timp (pe termen scurt, mediu și lung) printr-o interacțiune cu mediul extern (Giner et al., 2024). IIRC a reunit lideri mondiali din sectoarele: corporativ, de investiții, contabil, de valori mobiliare, de

reglementare, academic, al societății civile și de stabilire a standardelor pentru a dezvolta o nouă abordare a raportării (IIRC, 2011). Această abordare aduce în vedere raportarea integrată, care reprezintă comunicarea cuprinzătoare și concisă cu privire la diverse aspecte ale strategiei, guvernantei, performanței și perspectivelor unei organizații, aducând beneficii atât părților interesate interne, cât și celor externe, pe termen scurt, mediu și lung (Malafronte & Pereira, 2025). Deși rapoartele de sustenabilitate oferă informații esențiale non-financiare pentru părțile interesate și investitori, integrarea datelor financiare cu principiile de sustenabilitate, management și principiile de raportare va produce rezultate semnificativ mai bune (Tașoğlu et al., 2024). Așadar, raportarea integrată este o formă combinată de raportare, care presupune raportarea despre cele șase capitaluri pe care companiile le utilizează pentru a crea, menține și distruge valoare și anume: capital financiar, capital uman, capital de producție, capital natural, capital social și capital intelectual (DeVilliers et al., 2024).

Raportarea integrată este ghidată de șapte principii și anume: focalizare strategică și orientare viitoare, conectivitatea informațiilor, relații cu părțile interesate, materialitate, concizie, fiabilitate și caracter complet, consistență și comparabilitate. Aceste principii sunt utilizate atât individual, cât și împreună pentru a pregăti și prezenta un raport integrat. Aplicarea lor necesită raționament, îndeosebi atunci când apar diferențe, cum ar fi cele dintre exhaustivitate și concizie (IIRC, 2021). Prezentarea lucrare se va concentra pe principiul conectivității, care implică reprezentarea inter-relaționării și dependențelor dintre diverși factori care influențează capacitatea organizației de a crea valoare în timp (Giner et al., 2024). Așadar, principiul conectivității informațiilor este important pentru a oferi o imagine clară și integrată asupra activităților unei organizații și a capacității acesteia de a genera valoare pe termen scurt, mediu și lung. Acesta urmărește să ilustreze modul în care diverse tipuri de informații - cum ar fi cele financiare și nefinanciare, calitative și cantitative, interne și externe sunt interconectate în cadrul unui sistem unificat de comunicare corporativă – raportul integrat (IIRC, 2021). Chiar dacă nu este un subiect discutat pe scară largă, unele studii indică faptul că atunci când o calitate ridicată a asigurării este asociată cu o conectivitate ridicată a capitalurilor dezvăluite, aceasta duce la o reducere notabilă a asimetriei informaționale (Grassmann et al., 2022); gradul de conectivitate a capitalurilor declarate arată o relație pozitivă cu performanța financiară și

nefinanțiară a firmelor (Zhou et al., 2022); cu cât conținutul unui raport este mai conectat, cu atât mai mari sunt comprehensibilitatea, coerența și concizia acestuia (Busco et al., 2019). Totodată, conectivitatea și utilitatea unui raport integrat sunt sporite atunci când acesta este organizat logic, prezentat clar, scris într-un limbaj direct, fără jargon și include funcții de navigare utile, cum ar fi secțiuni clar marcate (dar corelate) și referințe încrucișate. În acest context, tehnologia informației și comunicațiilor poate îmbunătăți capacitatea de a căuta, combina, accesa, personaliza, conecta, analiza sau reutiliza informații (IIRC, 2021).

Prin urmare, studiul nostru își propune să investigheze modul în care metoda de raportare s-a dezvoltat pe parcursul a patru ani pentru doi pionieri ai raportării integrate, să urmărească cum s-au adaptat la provocările continue ale părților interesate în ceea ce privește raportarea informațiilor financiare și nefinanciare și să analizeze măsura în care principiul conectivității este aplicat în aceste rapoarte integrate. Pentru a investiga acest lucru, lucrarea este organizată după cum urmează: mai întâi, este oferită o prezentare generală a mai multor studii relevante; în continuare, descriem datele și metodologia; ulterior, realizăm o analiză descriptivă și discutăm rezultatele; și, în final, la sfârșitul lucrării, vom face un rezumat al principalelor concluzii, limite și potențiale căi pentru cercetări viitoare.

1. Revizuirea literaturii de specialitate

Rapoartele anuale scrise și prezentate pe scurt și concis, cu imagini incluse, sunt mai ușor de înțeles. Companiile utilizează aceste rapoarte grafice financiare pentru a modela percepția pozitivă a cititorului asupra succesului unei companii printr-o prezentare selectivă, formând astfel o strategie de gestionare a impresiei (Tașoğlu et al., 2024). Deși rapoartele de sustenabilitate oferă informații esențiale nefinanciare pentru părțile interesate și investitori, integrarea datelor financiare cu principiile de sustenabilitate, management și raportare va produce rezultate semnificativ mai bune (Tașoğlu et al., 2024). O serie recentă de literatură evaluează capacitatea raportării integrate de a transmite informații valoroase despre performanța firmei și procesele de creare de valoare, investigând astfel capacitatea acesteia de a crește calitatea, mai degrabă decât cantitatea, informațiilor divulgate (Cortesi & Vena, 2019). Prin urmare, raportarea

integrată își propune să îmbunătățească calitatea informațiilor disponibile furnizorilor de capital financiar, încurajând companiile să adopte o abordare holistică și eficientă a raportării corporative, care se bazează pe diverse elemente ale raportării, cu mențiunea că firmele ar trebui să comunice factorii care le afectează în crearea de valoare (Fayad et al., 2024). O vizualizare mai bună a procesului prin care se creează, păstrează sau erodează valoarea poate fi regăsită în **Figura nr. 1**.

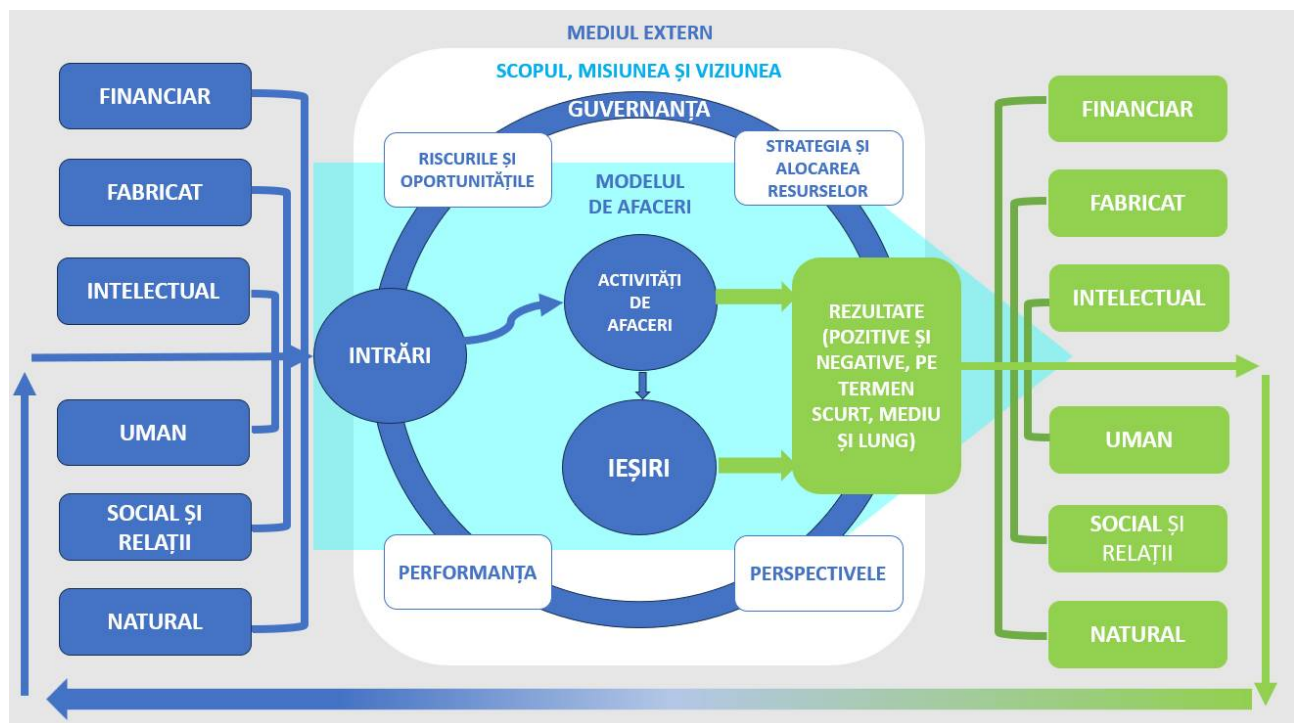
Un aspect esențial al cadrului internațional de raportare integrată (IIRC, 2021) este procesul continuu prin care organizațiile creează, mențin sau diminuează valoarea în timp. Așa cum se menționează în acest cadru, valoarea nu este întotdeauna generată automat; în schimb, ea poate fi păstrată atunci când utilizarea de către o organizație a diverselor capitaluri rămâne constantă sau poate scădea din cauza unor alegeri strategice sau operaționale necorespunzătoare. Acest proces complex este influențat de o varietate de factori interni și externi care funcționează împreună. Pentru a gestiona provocările externe, organizațiile trebuie să identifice continuu riscurile și oportunitățile, să își ajusteze strategiile și să aloce resursele în mod corespunzător. În consecință, performanța devine un element esențial de feedback pentru luarea deciziilor, consolidată de sistemele de evaluare și monitorizare. În plus, cadrul integrat al raportării subliniază faptul că acest proces este dinamic, necesitând revizuirea regulată a tuturor componentelor implicate pentru a încuraja crearea de valoare durabilă și a asigura reziliența organizațională pe termen lung (IIRC, 2021).

Studiile anterioare prezintă dovezi privind influența pozitivă a raportării integrate asupra diferitelor tipuri de creare de valoare. De exemplu, Cortesi și Vena (2019) examinează impactul adoptării voluntare a raportării integrate în 636 de companii din 57 de țări, pe o perioadă de 15 ani, din 2003 până în 2017. Constatările lor indică faptul că raportarea integrată îmbunătățește transparența corporativă și diminuează asimetriile informaționale, crește calitatea câștigurilor per acțiune raportate, dar nu afectează pozitiv relevanța valorii contabile. Velte (2022) oferă o perspectivă diferită, prezentând o abordare cuprinzătoare a factorilor de guvernare, performanță financiară și nefinanciară și raportare care influențează raportarea integrată și rolul acestora în creșterea valorii firmei, prin intermediul unei analize a literaturii de specialitate a 85 de studii de arhivă, evaluate de colegi, pe această temă. Cercetările sale indică faptul că componenta consiliilor de administrație și presiunea

părților interesate îmbunătățesc considerabil calitatea raportării integrate. În plus, atât performanța financiară, cât și cea nefinanciară încurajează adoptarea și îmbunătățirea sporită a practicilor de raportare integrată.

Există, de asemenea, o relație benefică între adoptarea și calitatea raportării integrate și îmbunătățirile în evaluarea companiei, ceea ce duce la indicatori de performanță generală mai buni.

Figura nr. 1. Procesul prin care valoarea este creată, păstrată sau erodată

Sursa: preluat de autori din IIRC (2021; pp. 22)

În ceea ce privește principiul conectivității, Tirado-Valencia et al. (2024) examinează dacă firmele care întocmesc rapoarte integrate aderă la principiul conectivității dintre datele financiare și cele nefinanciare. Constatările lor relevă niveluri scăzute de conectivitate, indicând faptul că aceste firme nu au îmbrățișat pe deplin acest principiu. Cu toate acestea, analiza sugerează, de asemenea, că influențele instituționale coercitive și normative, împreună cu deciziile manageriale, sporesc conectivitatea. Un alt studiu, realizat de Grassmann et al. (2019), examinează asocierea dintre caracteristicile economice la nivel de firmă și gradul de conectivitate dezvăluită a capitalurilor prin analiza de regresie. Constatările indică o eterogenitate ridicată în ceea ce privește gradul de conectivitate dintre capitaluri în practicile actuale de raportare integrată. Gradul de conectivitate dezvăluit al capitalurilor arată o relație pozitivă cu performanța

financiară și nefinanciară a firmelor, precum și cu influența acționarilor strategici și a furnizorilor de datorii. În schimb, este legată negativ de complexitatea modelului de afaceri și de un mediu de piață competitiv. Aceiași autori (Grassmann et al., 2022) analizează relația dintre asigurare, conectivitatea raportată a capitalurilor și asimetria informațională prin intermediul unei analize de conținut a 176 de rapoarte de asigurare găsite în cele 269 de rapoarte integrate ale companiilor Forbes Global 2000, publicate între 2013 și 2015. Rezultatele indică faptul că, atunci când o calitate ridicată a asigurării este asociată cu o conectivitate ridicată a capitalurilor, aceasta duce la o reducere notabilă a asimetriei informaționale. Abordarea lui Zinsou (2018) a urmărit să înțeleagă modul în care volumul informațiilor nefinanciare și starea de conectivitate evaluată sunt combinate cu informațiile financiare care urmează să fie comunicate utilizatorilor. Concluziile

autorului sugerează că principiul conectivității, care definește perfect caracterul integrat al unui raport, este respectat doar moderat de către companiile din eșantion.

2. Metodologia de cercetare și colectarea datelor

Metodologia noastră constă într-o analiză calitativă a conținutului rapoartelor integrate ale companiei daneze de asistență medicală Novo Nordisk și ale companiei elvețiene de asistență medicală Novartis, pe o perioadă de patru ani (2021-2024), urmată de una cantitativă. Aceste companii au fost selectate deoarece Carrie Scott, șefa departamentului de management al mărcii corporative și al reputației Novartis, a menționat în raportul ACCA *Insights into integrated reporting 2.0: walking the talk*, că Novartis beneficiază de schimbul de cunoștințe cu omologii săi de la Novo Nordisk, raport prezentat în raportul ACCA *Insights into Integrated Reporting* din 2016. Analiza s-a bazat și pe statistici descriptive, rezumând observațiile pentru a transmite cât mai multă informație într-un mod cât mai simplu posibil. Acestea sunt prezentate concis pentru a evidenția caracteristicile de bază ale datelor dintr-un studiu, cum ar fi scorul total, media, mediana, scorul minim și scorul maxim. Primul nostru pas a constat în descărcarea rapoartelor integrate

din perioada 2021-2024 de pe site-ul web al fiecărei companii. Următorul nostru pas a constat în colectarea de date generale din rapoartele integrate, cum ar fi: numărul total de pagini pentru fiecare raport, numărul total de cuvinte, de câte ori au fost menționate cuvinte precum „ESG” și derivate ale cuvântului „sustenabilitate”.

După extragerea informațiilor generale din rapoartele integrate, am măsurat conectivitatea rapoartelor integrate ale companiilor selectate. În măsurarea conectivității, am urmat metodologia abordată de Tirado-Valencia et al. (2024). Mai întâi, am determinat dimensiunile conectivității (**Tabelul nr. 1**), apoi am procedat la codificarea nivelurilor de conectivitate pe o scală de la 0 la 3. Se acordă un scor de 0 atunci când elementele din fiecare dimensiune nu au conexiuni, iar conținutul este prezentat într-un stil detașat, excesiv de narativ. Se acordă un scor de 1 atunci când există puține conexiuni între aspectele dimensiunilor, deși acestea sunt minime. Se acordă un scor de 2 atunci când conexiunile sunt frecvente și sunt disponibile elemente de susținere care clarifică interrelațiile (de exemplu, tabele, diagrame, grafice, figuri). Scala atinge valoarea 3 atunci când conexiunile sunt foarte frecvente, iar numeroase elemente ajută la ilustrarea interdependențelor, îmbogățite în continuare de diverse suporturi vizuale (de exemplu, pictograme, coduri de culoare, link-uri interactive).

Tabelul nr. 1. Dimensiunile conectivității

<i>Conectivitatea dintre capitaluri</i>	Cele șase categorii de capitaluri sunt prezentate împreună cu interconexiunile lor, cum ar fi implicațiile financiare ale inițiativelor de mediu. Această secțiune descrie fluxurile de capital și semnificația lor în crearea de valoare, prezentând indicatori cheie pentru a evalua intrările, ieșirile și rezultatele acestora. Capitalurile sunt asociate cu elemente suplimentare ale cadrului de Raportare Integrată, inclusiv legăturile lor cu obiectivele strategice, planurile de acțiune, evaluările riscurilor și obiectivele de dezvoltare durabilă (SDG). Capitalurile afectate sunt identificate la examinarea principiilor fundamentale de raportare a sustenabilității, cum ar fi implicarea părților interesate, analiza materialității și răspunsurile strategice.
<i>Conectivitatea dintre informații de natură diferită</i>	Raportul prezintă conexiunile dintre informațiile financiare și cele nefinanciare (de exemplu, indicatorii cheie de performanță (KPI) financiari și nefinanciari sunt corelați). Aceasta include referințe pe termen lung și oferă previziuni pentru datele legate de strategia pe termen mediu și lung. Informațiile cantitative completează și îmbunătățesc înțelegerea aspectelor calitative (de exemplu, conținutul narativ este suplimentat cu tabele care prezintă principalii KPI).
<i>Interactivitatea raportului</i>	Raportul face conexiuni cu diverse surse de informații, permițând utilizatorilor să navigheze prin secțiunile cuprinsului. Acesta include linkuri interne, utilizând hyperlinkuri sau instrumente de navigare. În plus, raportul oferă acces la resurse externe, îmbunătățind înțelegerea materialului prin hyperlinkuri sau coduri QR.

Sursa: prelucrările autorilor, conform Tirado-Valencia et al. (2024)

Novo Nordisk este o companie daneză din domeniul sănătății care se poziționează ca lider mondial în îngrijirea diabetului și este una dintre primele companii care au adoptat One Report (Raportul Integrat). Prin furnizarea de informații integrate, Novo Nordisk evidențiază legătura dintre practicile sale de afaceri sustenabile, înrădăcinate în abordarea Triple Bottom Line, și performanța sa financiară (Eccles & Krzus, 2010). Povestea lor începe în 1923, când două companii mici au început producția noului medicament revoluționar, insulina. În 1989, au decis să fuzioneze, rezultând astfel compania Novo Nordisk. Acestea s-au extins rapid, ocupând poziții de lider în îngrijirea diabetului, a obezității, a hemofiliei și a terapiilor pentru tulburări endocrine rare (Novo Nordisk, 2025). Și autorii De Villiers et al. (2014) au determinat selecția acestei companii, care a fost menționată ca una din pionierii raportării integrate. Novartis este specializată în medicamente inovatoare, concentrându-se pe cercetarea, dezvoltarea, fabricarea, distribuția, marketingul și vânzarea unei game largi de produse farmaceutice. În 2024, medicamentele sale au ajuns la 296 de milioane de pacienți din întreaga lume (Novartis, Raport Integrat 2024). Această companie a fost selectată deoarece face parte din aceeași industrie ca Novo Nordisk. Studiul nostru va analiza modul în care metoda lor de raportare s-a dezvoltat pe parcursul perioadei de patru ani pentru a vedea cum s-au adaptat la provocările

continue ale părților interesate în ceea ce privește raportarea informațiilor financiare și nefinanciare, în principal pentru a înțelege dacă principiul conectivității este aplicat în aceste rapoarte integrate.

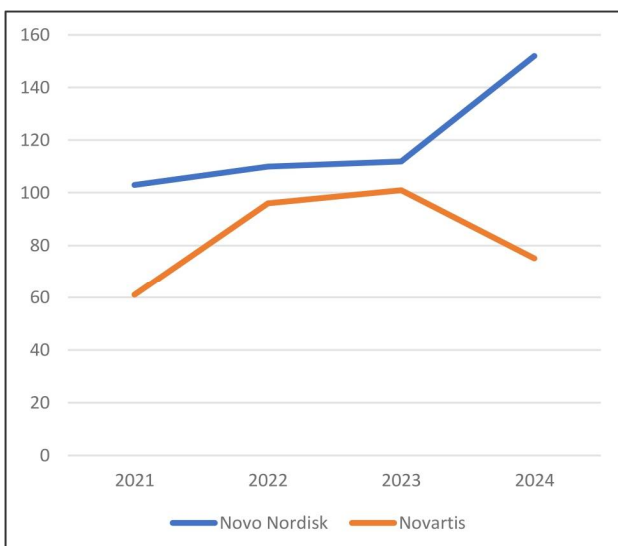
3. Rezultate și discuții

Primul aspect analizat se referă la informațiile generale ale Novo Nordisk și Novartis: numărul total de pagini ale raportului integrat și lungimea secțiunilor narrative măsurată în cuvinte per document.

După cum se poate observa în **Figura nr. 2**, rapoartele integrate ale ambelor companii cresc ca număr de pagini în perioada de patru ani analizată, cu excepția Novartis, al cărei număr de pagini din raportul din 2024 scade semnificativ, de la 101 pagini în 2023 la 75 de pagini în 2024. Analizând acest aspect, am observat că Raportul Integrat Novartis din 2024 a devenit mai ușor de citit decât cele anterioare, prezentând mai multe grafice și tabele.

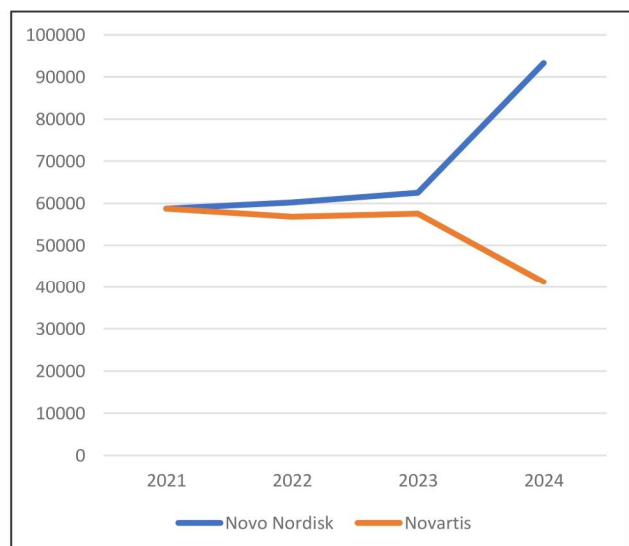
În ceea ce privește lungimea secțiunilor narrative, aceeași tendință ca și în cazul numărului total de pagini se poate observa în **Figura nr. 3**, care are același raționament. Un alt aspect pe care am dorit să-l analizăm a fost frecvența cuvintelor precum „ESG” și „sustainab*”. Am luat în considerare „sustainab*” pentru a permite orice alte sufixe ale cuvântului.

Figura nr. 2. Întinderea rapoartelor integrate

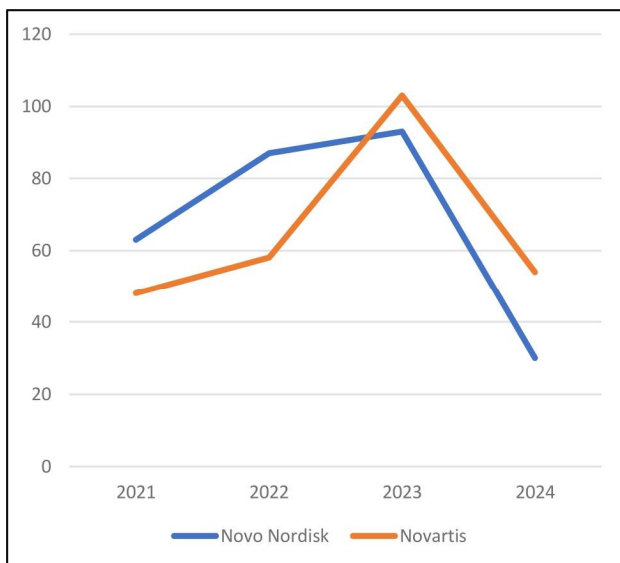
Sursa: prelucrările autorilor

Figura nr. 3. Lungimea secțiunilor narrative

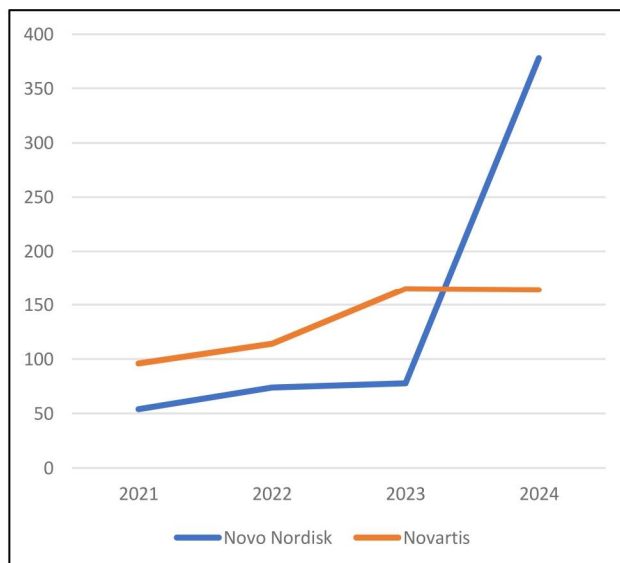
Sursa: prelucrările autorilor

Figura nr. 4. Frecvența cuvântului „ESG”

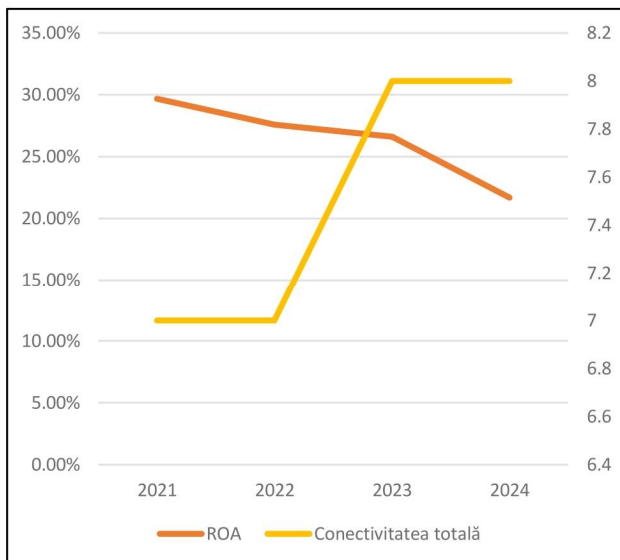
Sursa: prelucrările autorilor

Figura nr. 5. Frecvența cuvintelor derivate privind sustenabilitatea (sustainab*)

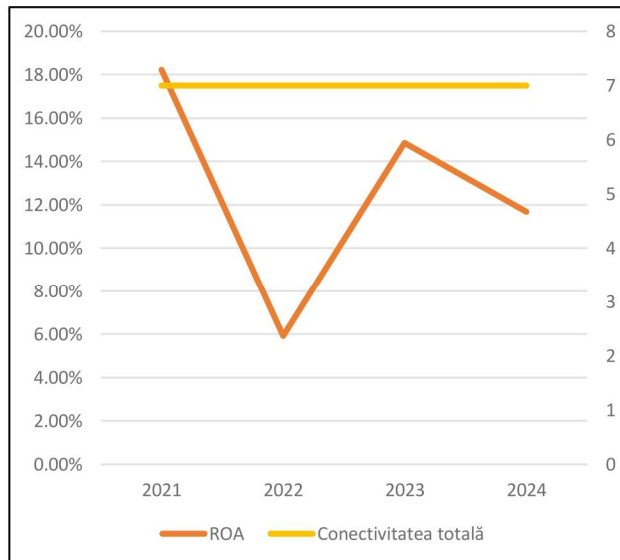
Sursa: prelucrările autorilor

Figura nr. 6. Novo Nordisk: ROA vs. Conectivitatea totală

Sursa: prelucrările autorilor

Figura nr. 7. Novartis: ROA vs. Conectivitatea totală

Sursa: prelucrările autorilor

Conform **Figurii nr. 4**, numărul de cuvinte „ESG” a crescut în primii trei ani, urmat de o scădere în al patrulea. Acest lucru s-ar putea datora faptului că ambele companii

raportează aspectele ESG într-un mod mai specific, așa cum se arată în cadrele pe care le urmează. De exemplu, Novo Nordisk a început să raporteze pe baza

Standardelor Europene de Raportare privind Sustenabilitatea (ESRS) pentru anul 2024, iar Novartis a încetat să menționeze Consiliul pentru Standarde de Contabilitate pentru Sustenabilitate (SASB) atunci când a construit baza pentru pregătirea raportului.

În ceea ce privește frecvența cuvintelor legate de sustenabilitate (**Figura nr. 5**), Novartis prezintă o creștere anuală treptată. În schimb, Novo Nordisk prezintă o creștere treptată în primii trei ani, urmată de o creștere semnificativă a frecvenței în 2024. Motivul pentru aceasta ar putea fi și pregătirea raportului pe baza ESRS. Alte aspecte importante care ne-au atras atenția încă de la primele pagini sunt cuprinsul fiecărui raport. În primul rând, în cazul Novartis, pentru rapoartele din 2021 și 2022 nu au avut o secțiune dedicată aspectelor ESG sau de sustenabilitate, dar acestea au fost menționate pe tot parcursul raportului. Pentru anul 2023 au dedicat două subcapitole acestor aspecte, și anume unul intitulat „Strategia noastră ESG”, care a făcut parte din capitolul privind mediul operațional și strategia companiei, și unul intitulat „Sustenabilitatea mediului”, care a fost prezentat în capitolul privind performanța din 2023. În continuare, în 2024, raportul integrat cuprinde un capitol complet intitulat „Aspecte de sustenabilitate”, care este apoi împărțit în aspecte de mediu, aspecte sociale și aspecte de guvernare și integritate. În al doilea rând, în cazul Novo Nordisk, în 2021, 2022 și 2023, „Declarația ESG consolidată” a fost prezentată după „Situțiile financiare consolidate”. Cu toate acestea, în 2024, o schimbare a adus „Declarația de sustenabilitate” înaintea „Situțiilor financiare și informațiilor suplimentare”. Un motiv pentru care ambele companii poziționează aspectele legate de sustenabilitate înaintea celor financiare este de a se conforma presiunilor părților interesate pentru o mai mare transparență în ceea ce privește aspectele ESG, prin comunicarea strategiei lor de afaceri și a creării de valoare, perpetuând ideea dezvoltării durabile a companiei.

În plus, am analizat conținutul rapoartelor celor două companii pentru a evalua nivelurile de conectivitate în cele trei dimensiuni definite. Deși recunosc natura subiectivă a măsurătorilor analizei de conținut, această metodologie este una dintre cele mai utilizate pentru analiza rapoartelor nefinanciare (Dumay et al., 2016). În ceea ce privește scorurile de conectivitate atribuite ambelor companii, ambele companii au obținut scorul maxim pentru interactivitatea raportului, având hyperlink-uri, link-uri către diverse informații suplimentare și un cuprins

interactiv. În ceea ce privește conectivitatea dintre capitaluri, scorurile au fost similare, principalele conexiuni fiind între capitalul financiar prin investiții și capitalul intelectual prin cercetare și dezvoltare; capitalul financiar prin ajutoare și capitalul social și relațional prin diferite categorii de pacienți; capitalul financiar prin investiții, capitalul fabricat prin instalații și capitalul natural prin energie regenerabilă etc. Cel mai mic scor a fost obținut de conectivitatea dintre informațiile financiare și cele nefinanciare. Au fost prezentate foarte puține informații cu privire la, de exemplu, costurile mai multor activități de mediu sau costurile de instruire a angajaților cu privire la aspecte de sustenabilitate sau etică etc.

Considerând că scorul maxim al companiilor ar putea fi 9, media rezultată de 7,26 și mediana de 7,00 indică faptul că rapoartele integrate conectează în principal mai mulți factori, dar nu sunt complet conectate. Așa cum s-a menționat anterior, conectivitatea dintre informațiile financiare și cele nefinanciare a obținut cel mai slab rezultat (1,63; 2,00), iar interactivitatea raportului a obținut cel mai bun rezultat (3,00; 3,00). În încercarea de a determina dacă scorul total de conectivitate este legat de rentabilitatea activelor (ROA), am creat o figură suprapusă a ambilor parametri. După cum se poate observa în **Figurile nr. 6 și 7**, tendințele ROA sunt inconsistente cu tendințele scorului total de conectivitate, indicând faptul că acestea sunt independente una de cealaltă.

4. Concluzii, limite și perspective pentru viitoare cercetări

Raportarea integrată pledează pentru o abordare holistică a conectivității, care promovează existența unei gândiri integrate, care descompune compartimentele informaționale și facilitează dialogul între unitățile funcționale. Această schimbare de mentalitate ar trebui să ofere părților interesate externe raportări de calitate superioară, care să reprezinte compromisurile dintre diverse conținuturi și să adopte o abordare pe termen lung pentru crearea de valoare durabilă. În ceea ce privește principiul conectivității, rezultatele noastre sunt în concordanță cu cele ale lui Tirado-Valencia et al. (2024) și Zinsou (2018), care afirmă că principiul conectivității este respectat doar moderat la pregătirea și divulgarea informațiilor prin intermediul rapoartelor integrate. Media rezultată de 7,26 indică faptul că rapoartele integrate conectează în principal mai mulți factori, dar nu sunt conectate pe deplin și în mod sincer. Aceasta poate fi o

cauză a diferențelor care rezidă în alegerea cadrului prin care raportează.

Un alt aspect important care ne-a atras atenția încă de la primele pagini este cuprinsul fiecărui raport. În primul rând, în cazul Novartis, rapoartele din 2021 și 2022 nu au avut o secțiune dedicată aspectelor ESG sau de sustenabilitate, dar acestea au fost menționate pe parcursul raportului. Pentru anul 2023, au fost dedicate două subcapitole acestor aspecte, și anume unul intitulat „Strategia noastră ESG”, care a făcut parte din capitolul privind mediul operațional și strategia companiei, și unul intitulat „Sustenabilitatea mediului”, care a fost prezentat în capitolul privind performanța din 2023. În continuare, în 2024, raportul integrat cuprinde un capitol complet intitulat „Aspecte de sustenabilitate”, care este apoi împărțit în aspecte de mediu, aspecte sociale și aspecte de guvernare și integritate. În al doilea rând, în cazul Novo Nordisk, în 2021, 2022 și 2023, „Declarația ESG consolidată” a fost prezentată după „Situatiile financiare consolidate”. Cu toate acestea, în 2024, o schimbare a adus „Declarația de sustenabilitate” înaintea „Situatiilor financiare și informațiilor suplimentare”. Un motiv pentru care ambele companii poziționează aspectele legate de sustenabilitate înaintea celor financiare este de a se conforma presiunilor părților interesate pentru o mai mare transparență în ceea ce privește aspectele ESG, prin comunicarea strategiei lor de afaceri și a creării de valoare, perpetuând ideea dezvoltării durabile a companiei.

Implicațiile studiului nostru sunt numeroase. Acesta poate servi drept punct de plecare pentru normalizarea cadrelor de raportare privind companiile din domeniul sănătății și specificarea a ceea ce este esențial de dezvăluit, permițând utilizatorilor rapoartelor integrate să beneficieze de comparabilitatea acestora. În plus, studiul nostru poate acționa ca un semnal de alarmă pentru practicieni, pentru a respecta principiul conectivității atunci când pregătesc rapoarte integrate, permițând utilizatorilor să acceseze informațiile relevante într-un mod mai eficient și cuprinzător. În cele din urmă, studiul nostru poate fi extins, oferind oportunitatea de a dezvolta studiul și de a analiza în continuare dezvoltarea raportării integrate, subliniind importanța respectării principiului conectivității, pentru a îmbunătăți calitatea acestor rapoarte și pentru a le face cât mai accesibile oricărei părți interesate. Limitarea studiului nostru constă în subiectivitatea determinării scorurilor de conectivitate cauzate de interferența umană. O altă limitare este eșantionul studiului format din doar două companii din aceeași industrie, ceea ce nu ne permite să facem generalizări. În plus, deși principiile raportării integrate sunt universale, cadrul prin care ambele companii raportează diferă, una dintre ele raportează după ESRS, iar cealaltă nu. În ceea ce privește cercetările viitoare, ar fi utilă extinderea eșantionului de companii și încercarea eliminării subiectivității autorilor în evaluarea nivelurilor de conectivitate, prin aducerea mai multor informații de la diferiți autori, ducând astfel la rezultate normalizate.

Referințe bibliografice

Articole

1. Abu Hamour, A. M., Saleh, M. M. A., Abdo, K. K., Alzu'bi, A. K. A., Alnsour, E. A., & Jwaifel, A. M. Y. (2024). The effect of financial reporting quality on earnings quality of industrial companies. *Corporate and Business Strategy Review*, 5(2), 38–50. <https://doi.org/10.22495/cbsrv5i2art4>
2. Ahmed, M. M. A., & Hassan, D. K. A. S. A. (2025). Integrated reporting in accounting research from 2013 to 2022: A systematic literature review and future research directions. *Meditari Accountancy Research*, 33(1), 296–334. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-01-2024-2317>
3. Beard, M. N., & De Giacomo, M. R. (2025). Which sustainable business model archetypes are more prevalent? An analysis of small and medium-sized enterprises. *Journal of Cleaner Production*, 504, 145240. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2025.145240>
4. Bocken, N. M. P., Short, S. W., Rana, P., & Evans, S. (2014). A literature and practice review to develop sustainable business model archetypes. *Journal of Cleaner Production*, 65, 42–56. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.11.039>
5. Busco, C., Malafronte, I., Pereira, J., & Starita, M. G. (2019). The determinants of companies' levels of integration: Does one size fit all? *The British Accounting Review*, 51(3), 277–298. <https://doi.org/10.1016/j.bar.2019.01.002>
6. Cortesi, A., & Vena, L. (2019). Disclosure quality under Integrated Reporting: A value relevance approach.

- Journal of Cleaner Production*, 220, 745–755. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.02.155>
7. De Villiers, C., Dimes, R., La Torre, M., & Molinari, M. (2024). The International Sustainability Standards Board's (ISSB) past, present, and future: Critical reflections and a research agenda. *Pacific Accounting Review*, 36(2), 255–273. <https://doi.org/10.1108/PAR-02-2024-0038>
 8. Dumay, J., Bernardi, C., Guthrie, J., & Demartini, P. (2016). Integrated reporting: A structured literature review. *Accounting Forum*, 40(3), 166–185. <https://doi.org/10.1016/j.accfor.2016.06.001>
 9. Fayad, A. A. S., Binti Mohd Ariff, A. H., Ooi, S. C., Ahmi, A., & Khatib, S. F. A. (2024). Towards concise reporting through integrated reporting: A bibliometric review. *Meditari Accountancy Research*, 32(3), 832–856. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-10-2021-1470>
 10. Frias-Aceituno, J. V., Rodríguez-Ariza, L., & García-Sánchez, I. M. (2014). Explanatory Factors of Integrated Sustainability and Financial Reporting. *Business Strategy and the Environment*, 23(1), 56–72. <https://doi.org/10.1002/bse.1765>
 11. Giner, B., Pardo, F., & Barreto, C. (2024). Interconnecting financial and sustainability information: Does the multi-capital approach explain adherence to the IIRC framework? *Spanish Journal of Finance and Accounting / Revista Española de Financiación y Contabilidad*, 53(4), 395–426. <https://doi.org/10.1080/02102412.2023.2288408>
 12. Grassmann, M., Fuhrmann, S., & Guenther, T. W. (2019). Drivers of the disclosed “connectivity of the capitals”: Evidence from integrated reports. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 10(5), 877–908. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-03-2018-0086>
 13. Grassmann, M., Fuhrmann, S., & Guenther, T. W. (2022). Assurance quality, disclosed connectivity of the capitals and information asymmetry – An interaction analysis for the case of integrated reporting. *Meditari Accountancy Research*, 30(3), 852–892. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-11-2020-1087>
 14. Hichri, A. (2023). Audit quality, value relevance, integrated reporting and the moderating role of business ethics: Evidence from European ESG firms. *Review of Accounting and Finance*, 22(5), 663–681. <https://doi.org/10.1108/RAF-03-2023-0073>
 15. Kim, Y., Park, M. S., & Wier, B. (2012). Is Earnings Quality Associated with Corporate Social Responsibility? *The Accounting Review*, 87(3), 761–796. <https://doi.org/10.2308/accr-10209>
 16. Lehenchuk, S., Zhyhlei, I., Ivashko, O., & Gliszczynski, G. (2023). The Impact of Sustainability Reporting on Financial Performance: Evidence from Turkish FBT and TCL Sectors. *Sustainability*, 15(20), 14707. <https://doi.org/10.3390/su152014707>
 17. Leukhardt, L., Charifzadeh, M., & Diefenbach, F. (2022). Does integrated reporting quality matter to capital markets? Empirical evidence from voluntary adopters. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 29(5), 1482–1494. <https://doi.org/10.1002/csr.2285>
 18. Malafronte, I., & Pereira, J. (2025). What comes first? The chicken–egg relationship between integrated thinking and reporting. *Journal of Management and Governance*. <https://doi.org/10.1007/s10997-025-09738-y>
 19. Martínez-Ferrero, J., García-Sánchez, I. M., & Cuadrado-Ballesteros, B. (2015). Effect of Financial Reporting Quality on Sustainability Information Disclosure. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 22(1), 45–64. <https://doi.org/10.1002/csr.1330>
 20. Minutiello, V., & Tettamanzi, P. (2022). The quality of nonfinancial voluntary disclosure: A systematic literature network analysis on sustainability reporting and integrated reporting. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 29(1), 1–18. <https://doi.org/10.1002/csr.2195>
 21. Taşoğlu, N. P., Akbulut, D., & Acer, A. (2024). The Role of Sustainability Statements in Investor Relations: An Analysis of the Annual Reports of Airline Companies. *Sustainability*, 16(7), 2714. <https://doi.org/10.3390/su16072714>
 22. Thawani, B., Panigrahi, T., & Bhatia, M. (2024). Eleven years of integrated reporting: A bibliometric analysis. *International Journal of Disclosure and Governance*, 21(4), 666–684. <https://doi.org/10.1057/s41310-024-00229-4>
 23. Velte, P. (2022). Archival research on integrated reporting: A systematic review of main drivers and the impact of integrated reporting on firm value. *Journal of Management and Governance*, 26(3), 997–1061. <https://doi.org/10.1007/s10997-021-09582-w>
 24. Vitale, G., Cupertino, S., & Riccaboni, A. (2023). The effects of mandatory non-financial reporting on financial performance. A multidimensional investigation on global agri-food companies. *British Food Journal*, 125(13), 99–124. <https://doi.org/10.1108/BFJ-06-2022-0545>
 25. Yoon, B., Lee, J. H., & Cho, J. H. (2024). Corporate Social Responsibility and Financial Performance: New Evidence from the Korean Market. *Sage Open*, 14(2),

21582440241255196.

<https://doi.org/10.1177/21582440241255196>

26. Zhou, G., Liu, L., & Luo, S. (2022). Sustainable development, ESG performance and company market value: Mediating effect of financial performance. *Business Strategy and the Environment*, 31(7), 3371–3387. <https://doi.org/10.1002/bse.3089>
27. Zinsou, K. M. C. (2018). Integrated or non-integrated reports: French listed companies at a crossroads? *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 9(3), 253–288. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-09-2017-0114>
28. Srivastava, A. and Anand, N. (2023) Six decades of corporate disclosure research: a bibliometric review, *Managerial Finance*, 50(4), pp. 768–790. <https://doi.org/10.1108/mf-01-2023-0020>.
29. Lüdeke-Freund, F. (2019). Sustainable entrepreneurship, innovation, and business models: Integrative framework and propositions for future research. *Business Strategy and the Environment*, 29(2), 665–681. <https://doi.org/10.1002/bse.2396>

Cărți

1. Eccles R., Krzus, M.P., Tapscott, D. (2010). One Report: Integrated Reporting for a Sustainable Strategy, *John Wiley & Sons*, Hoboken, New Jersey, ISBN 978-0-470-58751-5
2. Weygandt, J., Kieso, D. E., Kimmel, P. D., Trenholm, B., Warren, V., & Novak, L. E. (2019). Accounting principles, Volume 2, 8th Canadian Edition. *Wiley*, ISBN 978-1-11950222-7
3. Lüdeke-Freund, F., Breuer, H. Massa, L. (2022). Sustainable Business Model Design: 45 Patterns.

Link-uri

1. ACCA. Insights into integrated reporting 2.0. Disponibil la: <https://integratedreporting.ifrs.org/resource/acca-insights-into-integrated-reporting-2-0-walking-the-talk/> (accesat 15.04.2025)
2. KPMG 2024 Sustainability Survey: <https://kpmg.com/dk/en/esg/survey-of-sustainability-reporting-2024.html> (accesat 15.03.2025)
3. International Integrated Reporting Council (IIRC), 2021. *International <IR> Framework*. Ediție revizuită.

Disponibilă la:

<https://www.integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/> (accesat 15.04. 2025)

4. Novo Nordisk 2021 Integrated Report: <https://www.novonordisk.com/sustainable-business/esg-portal/integrated-reporting.html> (accesat 05.04. 2025)
5. Novo Nordisk 2022 Integrated Report: <https://www.novonordisk.com/sustainable-business/esg-portal/integrated-reporting.html> (accesat 05.04. 2025)
6. Novo Nordisk 2023 Integrated Report: <https://www.novonordisk.com/sustainable-business/esg-portal/integrated-reporting.html> (accesat 05.04. 2025)
7. Novo Nordisk 2024 Integrated Report: <https://www.novonordisk.com/sustainable-business/esg-portal/integrated-reporting.html> (accesat 05.04. 2025)
8. Novartis 2021 Integrated Report: <https://www.novartis.com/investors/reporting-and-transparency-hub/reporting-archive> (accesat 05.04. 2025)
9. Novartis 2022 Integrated Report: <https://www.novartis.com/investors/reporting-and-transparency-hub/reporting-archive> (accesat 05.04. 2025)
10. Novartis 2023 Integrated Report: <https://www.novartis.com/investors/reporting-and-transparency-hub/reporting-archive> (accesat 05.04. 2025)
11. Novartis 2024 Integrated Report: <https://www.novartis.com/news/media-library/novartis-society-integrated-report-2024> (accesat 05.04. 2025)

Reglementări

1. Directiva 2022/2464/UE a Parlamentului european și a Consiliului din 14.12.2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi (CSRD)
2. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.